

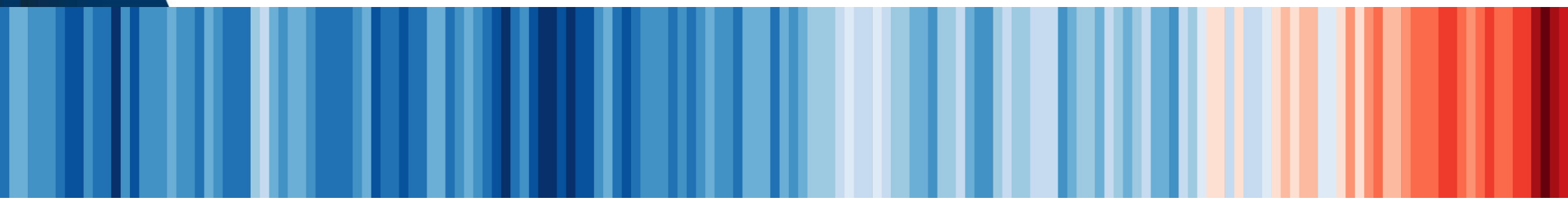
MINDENNAPI KENYERÜNKET....

**A globális élelmiszerválság hatásai,
élelmiszerbiztonság és természetvédelem fenntartható kapcsolata**

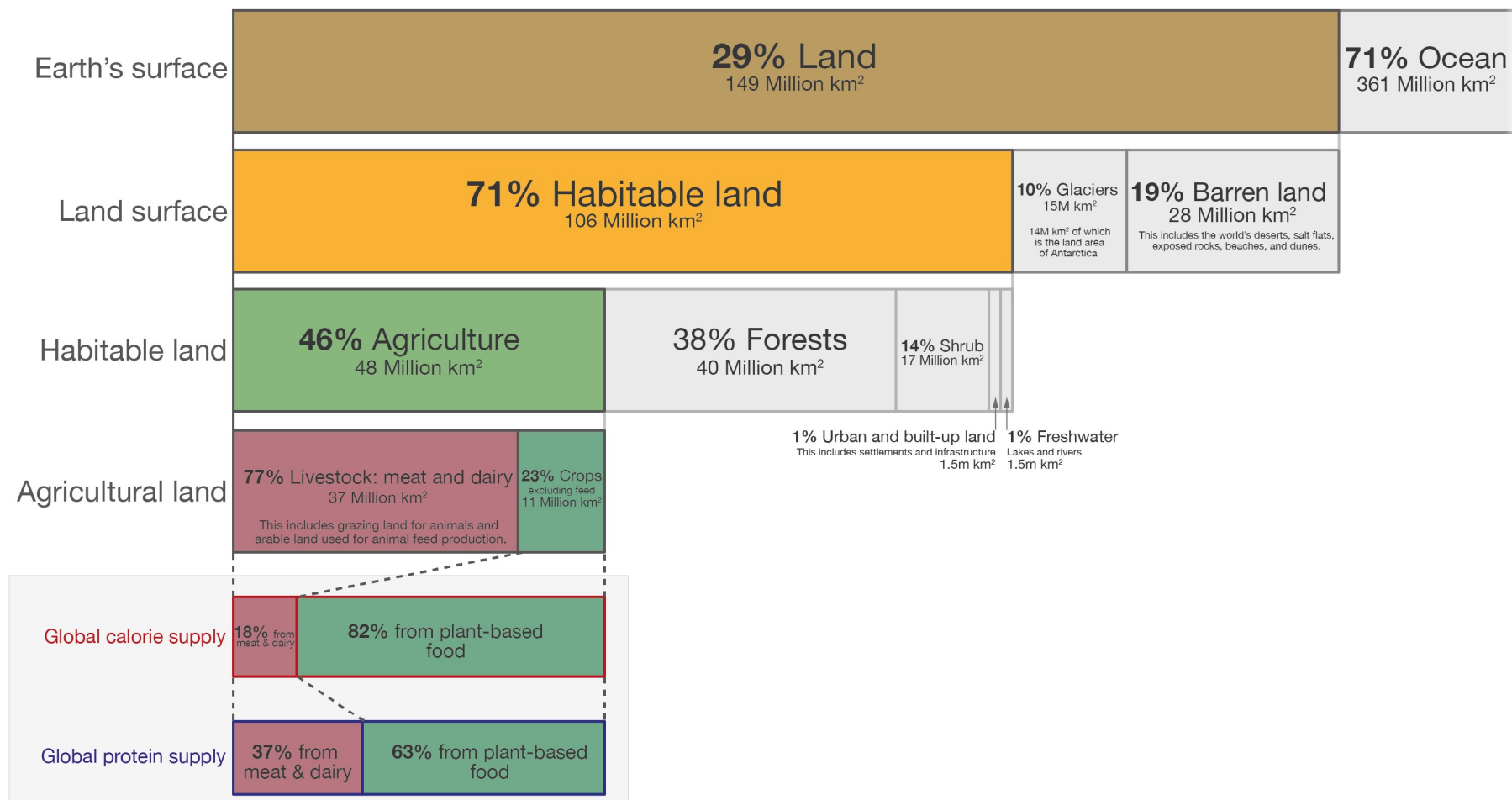
Dr. Rostási Ágnes

Bio - nanotechnológiai és Műszaki Kémiai Kutatóintézet

Pannon Egyetem

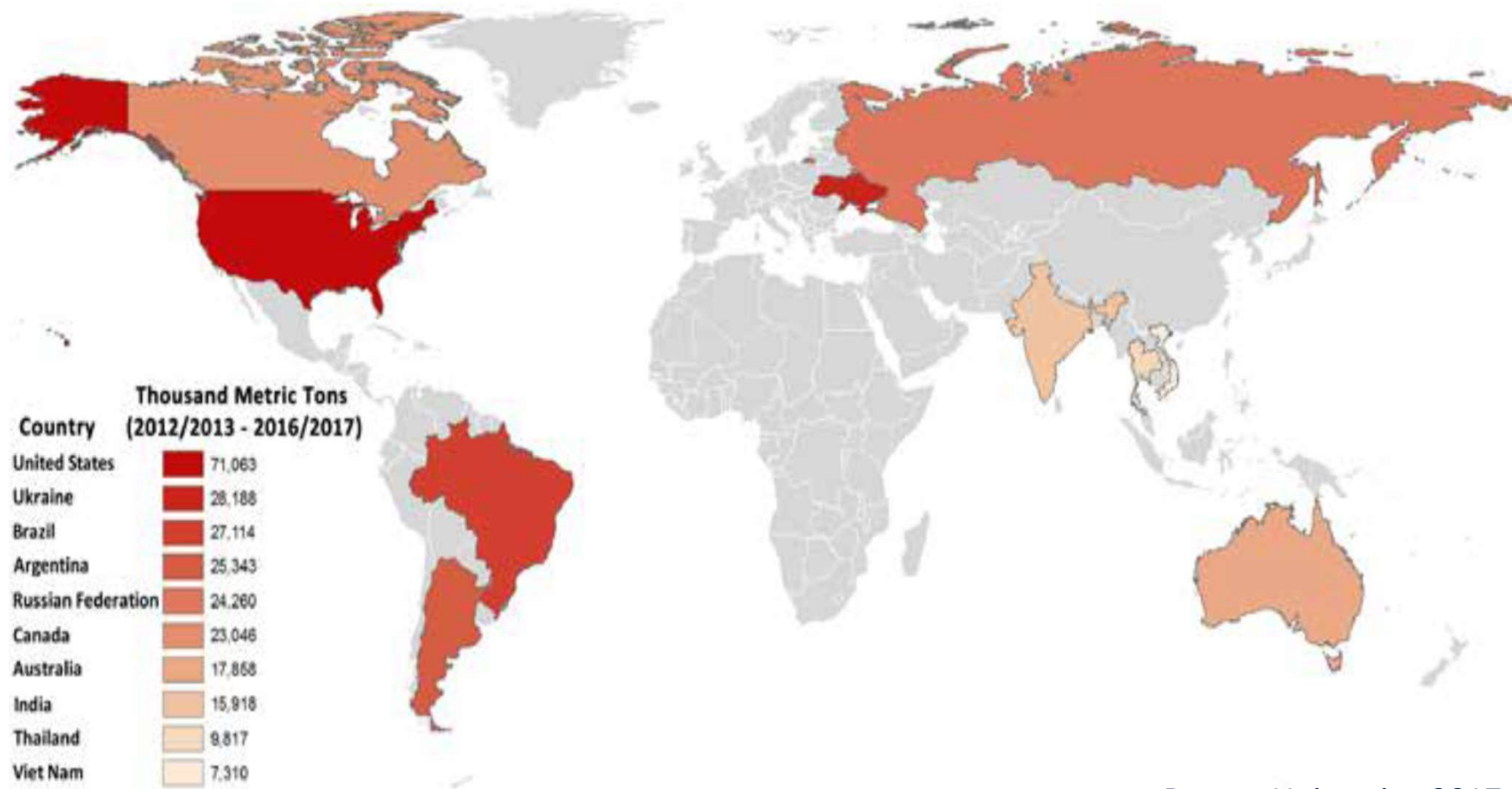
Global land use for food production

Data source: UN Food and Agriculture Organization (FAO)
 OurWorldinData.org – Research and data to make progress against the world's largest problems.

Licensed under CC-BY by the authors Hannah Ritchie and Max Roser.
 Date published: November 2019.

A VILÁG KENYERESKOSARAI

Boston University, 2017

TRENDEK A MODERN MEZŐGAZDASÁGBAN

Termőréteg vastagsága és minősége csökken

Fajlagos terméshozam csökken

Víz és energiaigény növekszik

Műtrágya és növényvédő szer
használatának igénye nő

Tápérték csökkenés

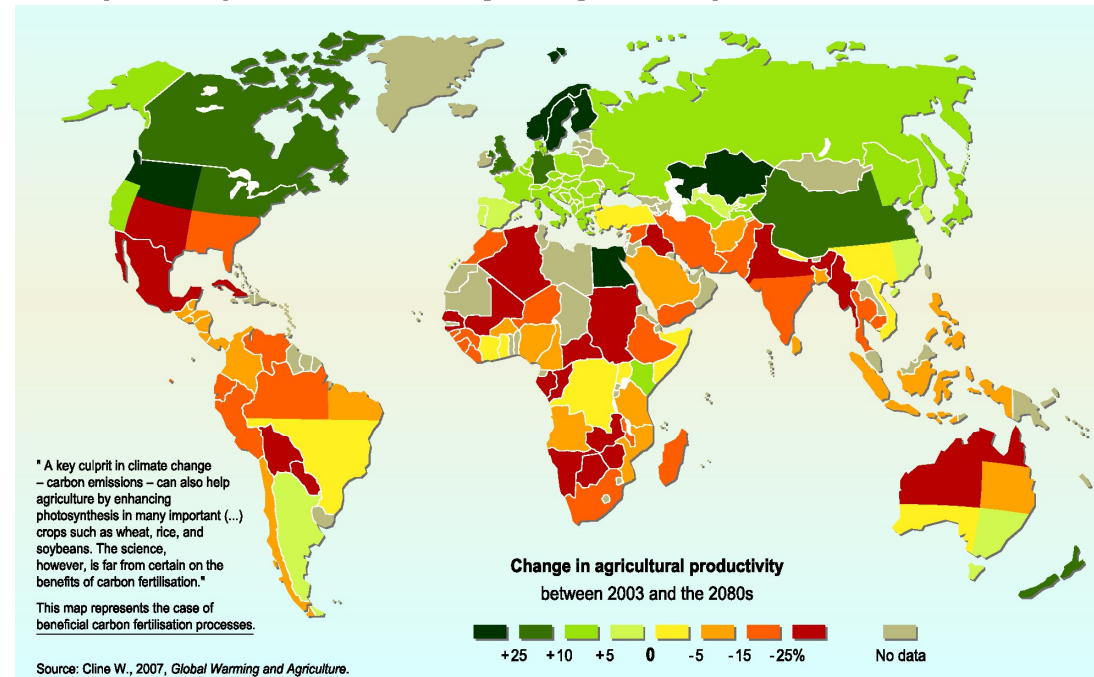
Növekvő népesség >

**növekvő élelmiszer igény +
csökkenő termelékenység >**

**mezőgazdasági területek növelése >
erdőirtás**

Áremelkedés

Projected impact of climate change on agricultural yields

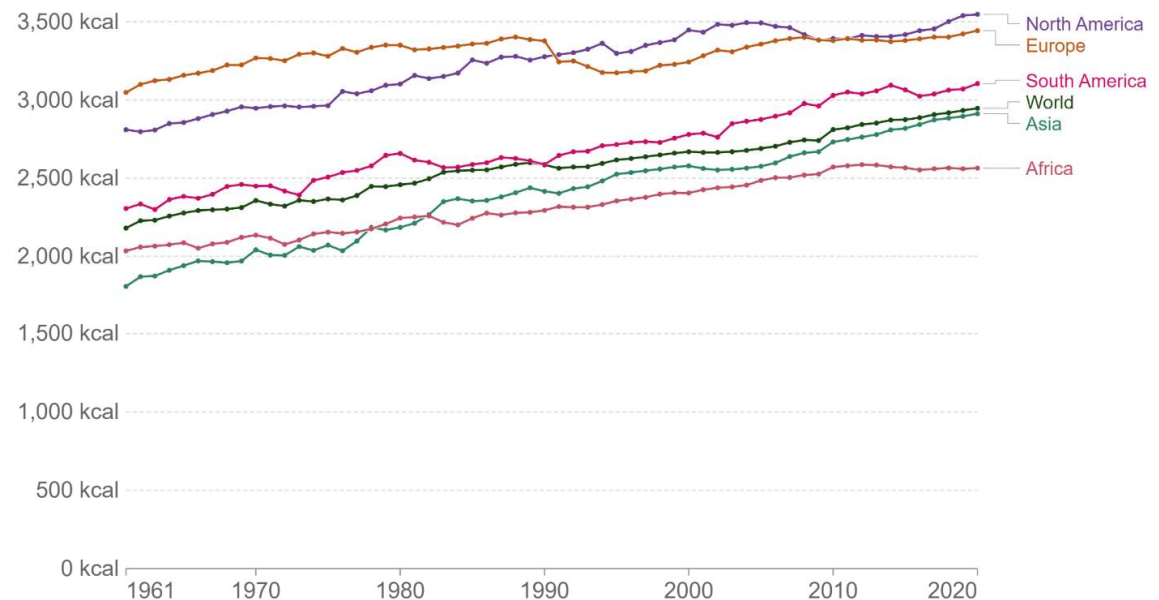
A MEZŐGAZDASÁG ENERGIAIGÉNYE

A globális élelmiszer szektor emészt fel a **teljes energiafelhasználás 1/3-át!** (200 EJ)

- Mezőgazdasági termelés
- Ipari feldolgozás
- Logisztika
- Csomagolás
- Felhasználás
- Hulladékkezelés

Per capita kilocalorie supply from all foods per day, 1961 to 2020

This measures the quantity that is available for consumption at the end of the supply chain. It does not account for consumer waste, so the quantity that is actually consumed may be lower than this value.

Source: UN Food and Agriculture Organization (FAO)

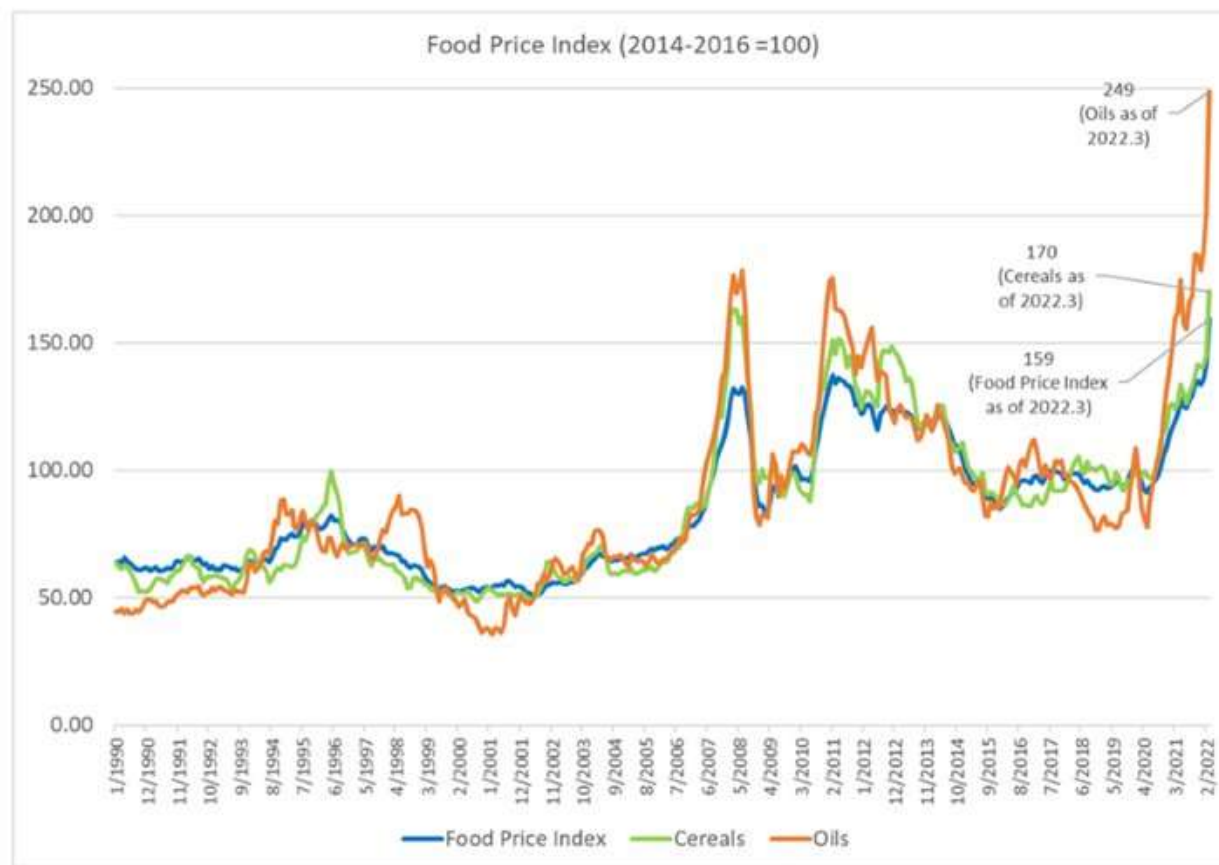
Note: This is the total of all agricultural produce – both crops and livestock. The FAO apply a methodological change from the year 2010 onwards

Our World
in Data

CC BY

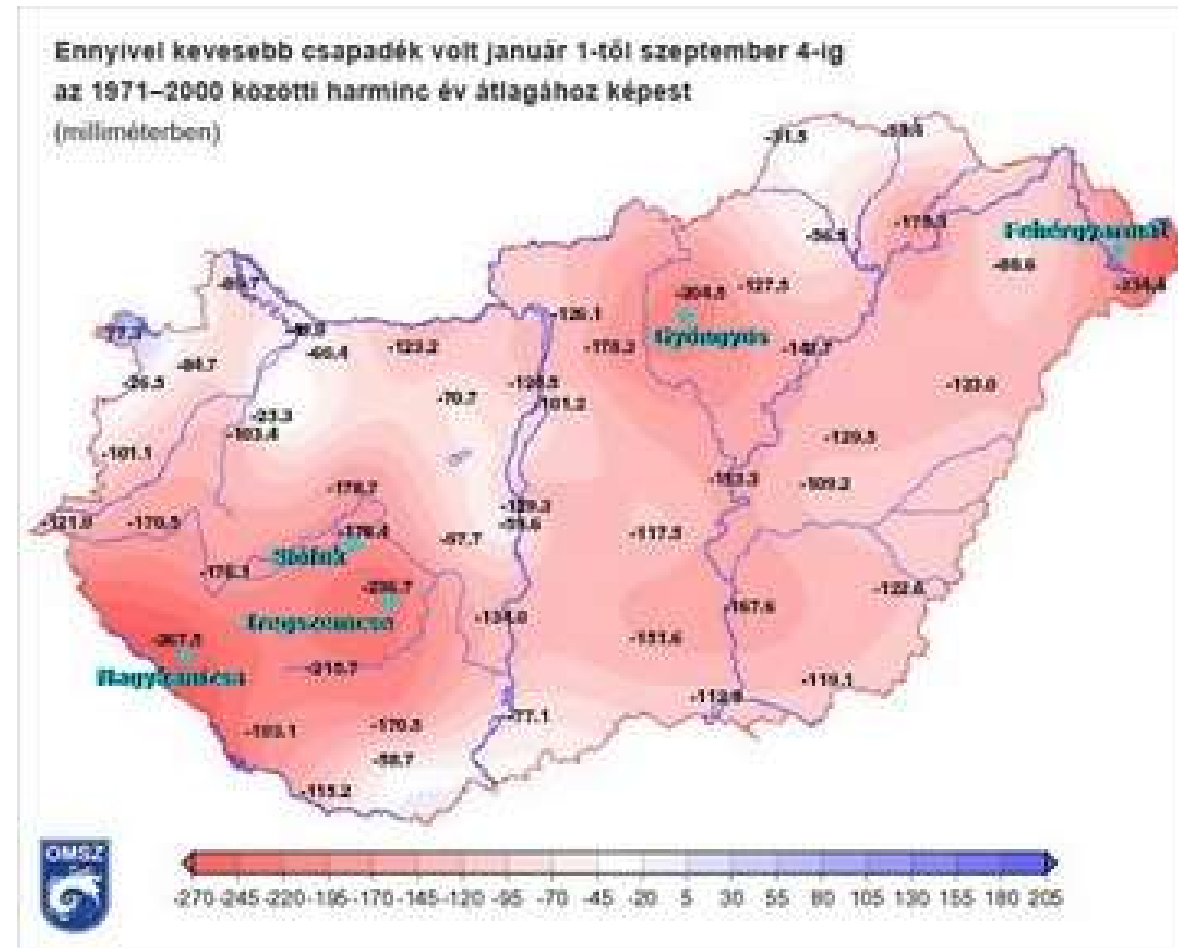
ÉLELMISZER SZEKTOR ENERGIA MENNYISÉGEK BEN

- 8 milliárd ember kalória igénye kb. 30 EJ
- 30 EJ hasznosul a 200 EJ-ből!
- A 200 EJ 80%-a fosszilis energia
- **EROI 1:7** csak nagyüzemi módon fedezhető

HAZAI HELYZET

- Homokhátság már most félsivatag
- Gyakoribb és hosszabb aszályos időszakok
- Csekély belső megújuló vízkészlet
- Talajvízszint folyamatos csökkenése
- Növekvő mezőgazdasági és ipari vízhasználat

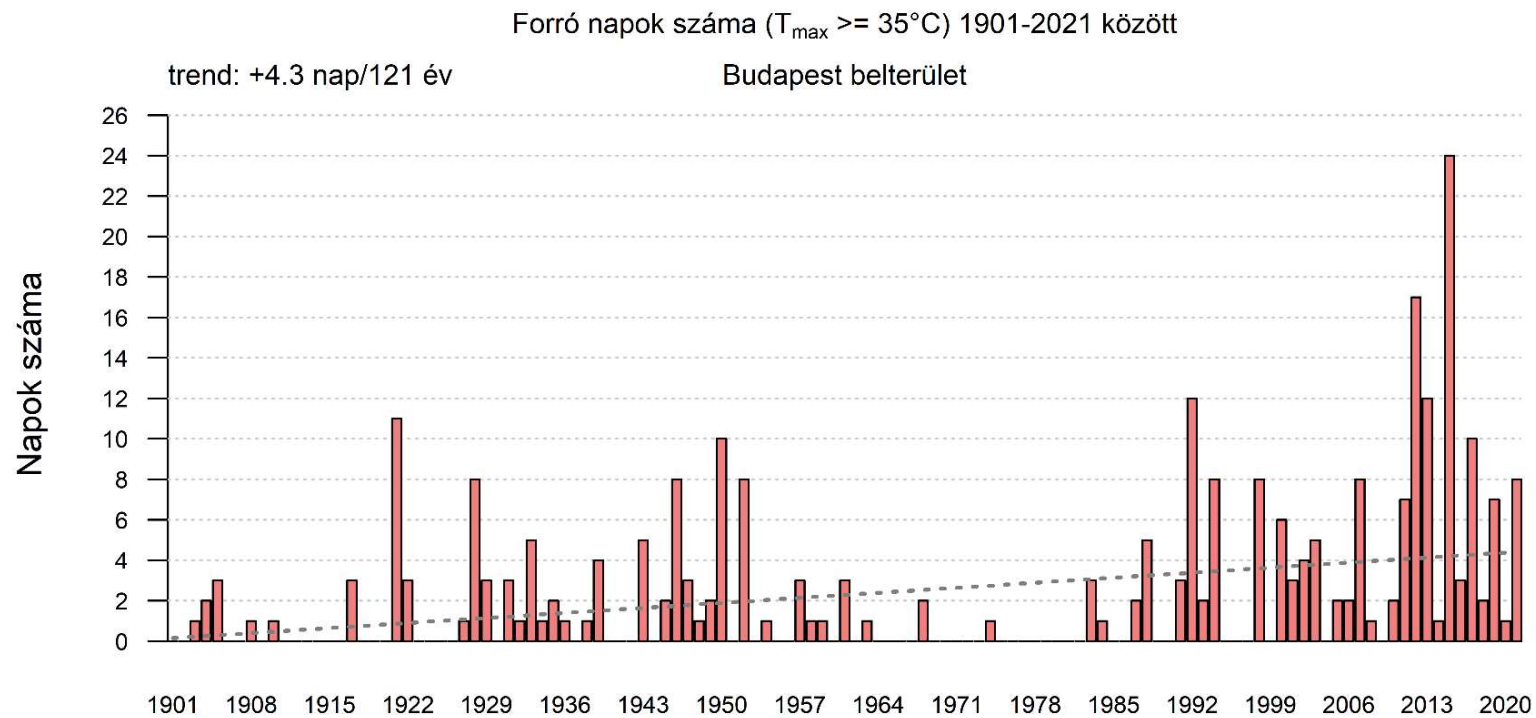
MAGYARORSZÁG VÍZRAJZA

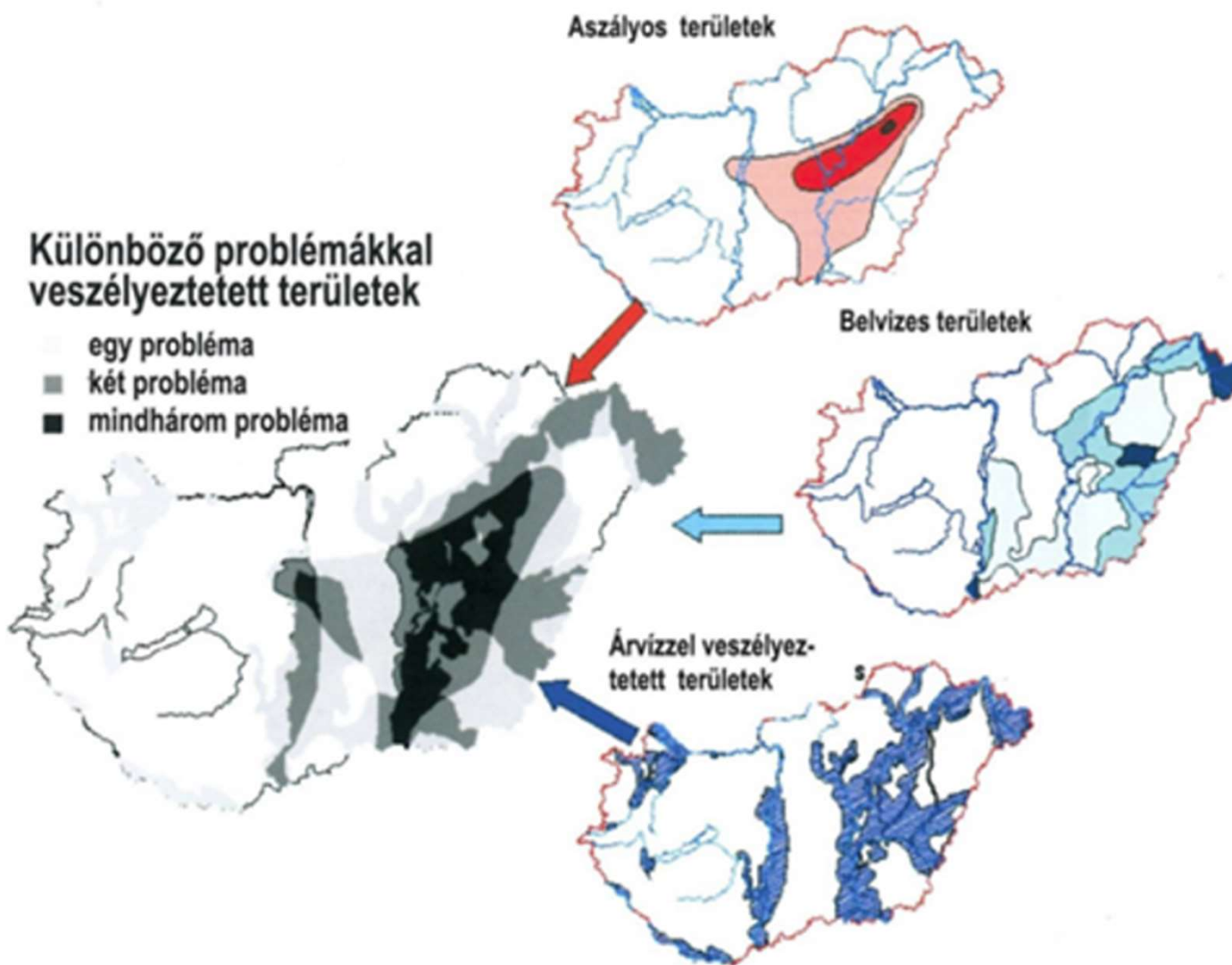
Magyarország vízrajza

FORRÓ NAPOK SZÁMA

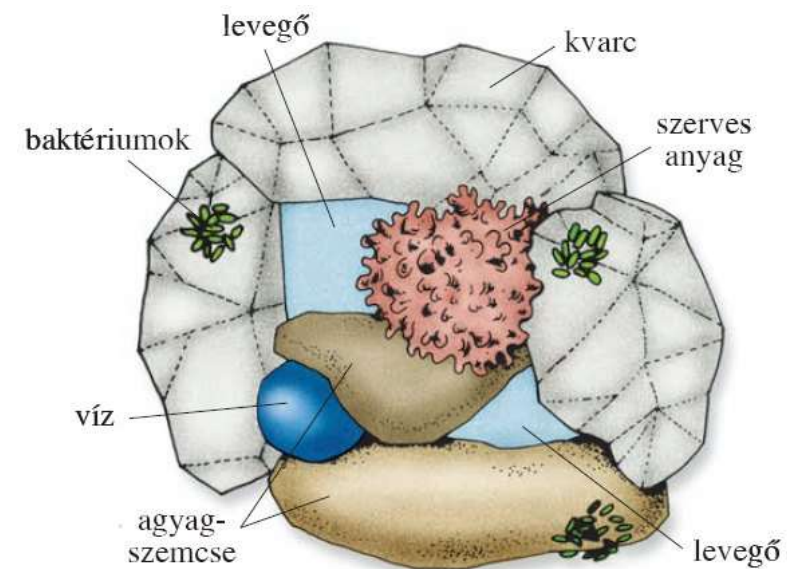

Különböző problémákkal veszélyeztetett területek

forrás: Országos Vízügyi Főigazgatóság

KRITIKUS ÁLLAPOTÚ TALAJOK

MŰVELŐTALP

agroinform.hu

KRITIKUS ÁLLAPOTÚ TALAJOK

TALAJMŰVELÉS CSÖKKENTÉSE VAGY ELHAGYÁSA

Az erózióvesztélyt és a szerves anyag veszteséget csökkenti,

hosszú távon elősegíti a humuszképződést (ami nettó CO₂ megkötés!)

SOKSZÍNŰSÉG A NÖVÉNYTERMESZTÉSBEN TALAJTAKARÓ NÖVÉNYEK ALKALMAZÁSA

Vetésforgók, vetésváltások alkalmazása pozitívan hat a termesztett növényekre, a talajra, a talajbiomra, valamint segít a gyom-, kórokozó és kártevőgyérítésben.

Szezonon kívüli talajvédelem, egészség javítása, tápanyagfeltárás elősegítése

TALAJERÓZIÓ MEGAKADÁLYOZÁSA

INTEGRÁLT NÖVÉNYVÉDELEM

Előnyben részesíti a határos és környezetbarát biológiai, fizikai és más nem kémiai módszereket:

vetésváltás,
hibridválasztás,
növényápolás,

hasznos szervezetek
védelme és tevékenységük
elősegítése

ÁLLATTENYÉSZTÉS ÉS A NÖVÉNYTERMESZTÉS INTEGRÁLÁSA

Nem hatékony külön, távol
tartani az állatokat a
takarmánytól, a talajt a
trágyától

AGRÁRERDÉSZET

Fásszárúak (fák, cserjék) bevonása a mezőgazdasági termelésbe:

véderdők, cserjesávok kapjanak nagyobb teret – segítenek a diverzitás fenntartásában, az erózió mérséklésében, a vízháztartás szabályozásában és a klímakárenyhítésben.

ERDŐKERTEK

Ötvözhetjük az erdők önálló működését a kertek nyújtotta terményekkel. Ez egy termékeny és önfenntartó megoldás.

Az egyes növények különböző funkciókat ellátva egymást támogatják:

lesznek árnyékot adók,
amelyek segítenek a
hőszabályozásban,

lesznek talajtakarók, melyek
óvják a felszínt,

nitrogénygyűjtők, kártevőűzők,
mulcsozók, méhlegelő

BIODIVERZITÁS SZIGETEK INTEGRÁLÁSA A GAZDÁLKODÁSBA

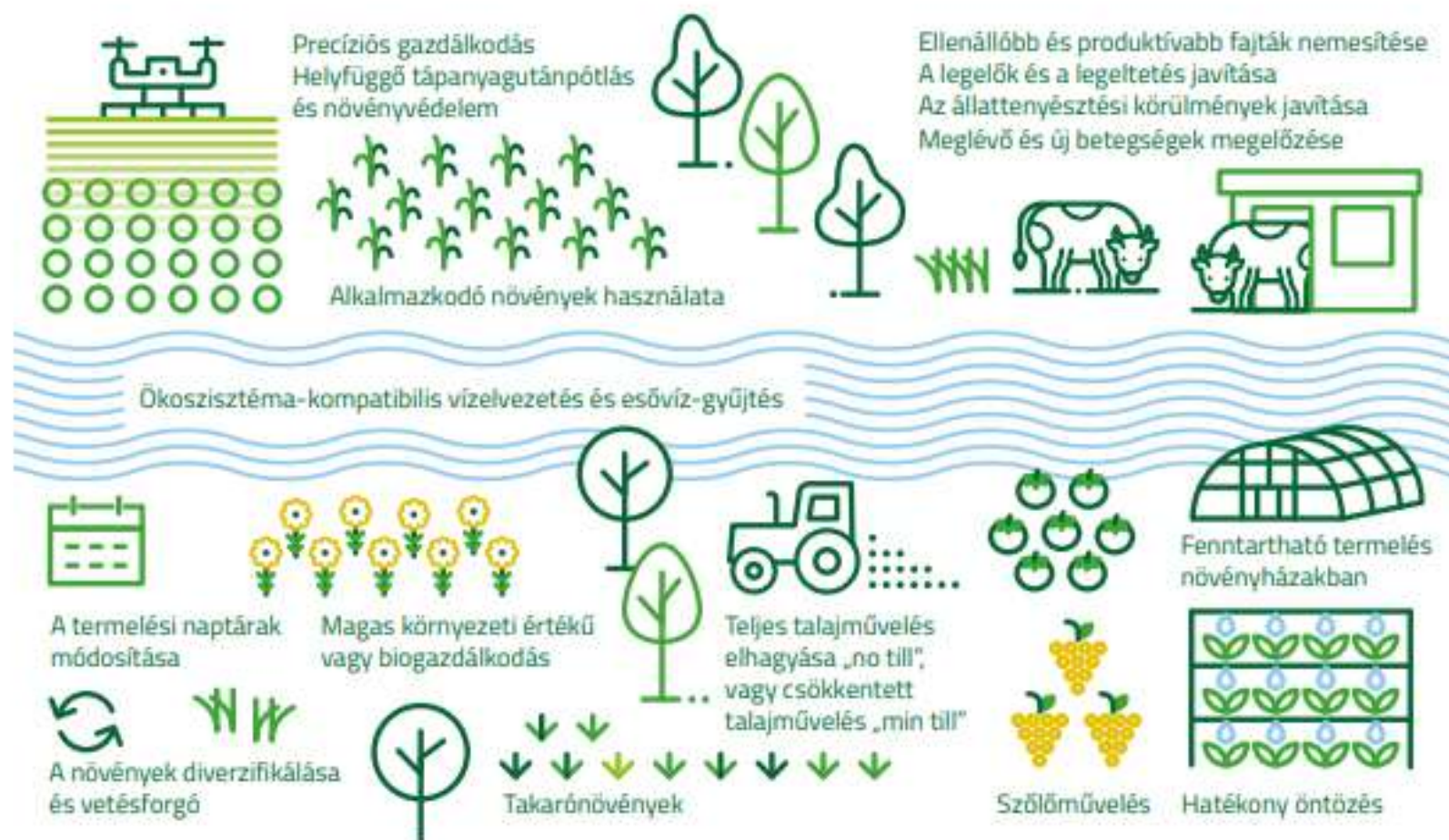
A meg nem művelt területek is szerves részei legyenek egy gazdaságnak.

Ezek fontosak a diverzitás fenntartásában, védő-, szaporodó- és táplálékhelyei a hasznos élőlényeknek.

Segítenek a csapadék megfogásában és az erózió mérséklésében.

ALKALMAZKODÁS ÜZEMI LÉPTÉKBEN

***„Még ha tudnám is,
hogy holnap
darabjaira hullik a
világ,
ma akkor is
elültetnék egy
almafát.”***

Luther Márton

NEMZETI
LABORATÓRIUM

Pannon Egyetem
University of Pannonia